

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒

คุณภาพสิ่งแวดล้อมในภาพรวมยังอยู่ในระดับที่ดี ไม่ก่อผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน

๑. คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

พื้นที่จังหวัดหนองคาย ได้เก็บตัวอย่างน้ำเพื่อเฝ้าระวังคุณภาพ ครอบคลุมลำน้ำสาขา ๓ สาย ประกอบด้วย ห้วยหลวง (อำเภอโพนพิสัย) ห้วยน้ำโมง (อำเภอท่าบ่อ/อำเภอโพนพิสัย) ห้วยน้ำสวย (อำเภอศรีนคร/อำเภอเมือง) ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน จำนวน ๔ ครั้ง/ปี (พฤศจิกายน กุมภาพันธ์ พฤษภาคม และสิงหาคม) ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙ อุดรธานี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า คุณภาพน้ำส่วนมากผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานโดยอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคบริโภค โดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านการบวกรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการเกษตรและการอุตสาหกรรม ยกเว้นคุณภาพน้ำในลำห้วยหลวง (ท้องที่อำเภอโพนพิสัย) และห้วยน้ำโมง (ท้องที่อำเภอท่าบ่อ) ซึ่งจุดสุ่มตรวจวัดคุณภาพน้ำจะอยู่ช่วงลำน้ำที่ผ่านชุมชนหลักมาแล้ว พบว่า ในช่วงเดือนสิงหาคม ถึงพฤศจิกายน จะปริมาณน้ำมาก มีพารามิเตอร์ ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) ไม่ผ่านมาตรฐานเป็นบางครั้ง สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากน้ำฝนได้ชะล้างและพัดพาเศษสิ่งของ สิ่งสกปรกต่างๆ จากบนบกหรือชุมชนลงสู่ลำห้วย

๒. สถานการณ์น้ำเสียชุมชน

น้ำเสียชุมชน (Domestic Wastewater) หมายถึง น้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมประจำวันของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และกิจกรรมที่เป็นอาชีพ ได้แก่ น้ำเสียที่เกิดจากการประกอบอาหาร และชำระล้างสิ่งสกปรกทั้งหลายภายในครัวเรือน และอาคารประเภทต่างๆ เป็นต้น จากข้อมูลทางวิชาการปริมาณน้ำเสียที่ปล่อยทิ้งจากบ้านเรือน อาคาร จะมีค่าประมาณร้อยละ ๘๐ ของปริมาณน้ำที่ใช้ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๙)

จังหวัดหนองคาย คาดประมาณการมีปริมาณน้ำเสียชุมชนประมาณ ๗๘,๓๐๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งเป็นปริมาณจากการคาดประมาณการตามหลักวิชาการ โดยพิจารณาจากจำนวนประชากรและอัตราการก่อให้เกิดน้ำเสีย ประมาณ ๑๕๐ ลิตร/คนต่อวัน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๘)

ในส่วนของปริมาณน้ำเสียชุมชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป้าหมายสำคัญที่จะจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ตามนโยบายและพื้นที่เป้าหมายการจัดการน้ำเสียชุมชนของกรมควบคุมมลพิษ

จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองหนองคาย เทศบาลเมืองท่าบ่อ เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่ และเทศบาลตำบลโพนพิสัย จำนวนประมาณ ๑๑,๓๑๘ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๕ ของปริมาณน้ำเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นต่อวัน

ทั้งนี้ปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียดังกล่าว ที่ผ่านมามององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการบำบัดน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิดในรูปแบบต่างๆ เช่น การทำบ่อเกรอะ-บ่อซึม การส่งเสริม

การใช้ถังดักไขมัน การทำน้ำชีวภาพเพื่อบำบัดน้ำเสีย การจัดกิจกรรมอนุรักษ์แหล่งน้ำคูคลอง เป็นต้น พร้อมกันนี้องค์กรปกครองท้องถิ่นที่เป็นเป้าหมายสำคัญที่ต้องจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน อยู่ระหว่างดำเนินการขออนุญาตขออนุญาตงบประมาณเพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย แต่มีข้อจำกัดในการจัดหาที่ดินก่อสร้างระบบฯ และการขาดงบประมาณในการจ้างที่ปรึกษาศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดก่อสร้างระบบฯ

๓. คุณภาพอากาศและมลพิษทางเสียง

ในภาพรวมคุณภาพอากาศยังคงอยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่จะมีปัญหาในบางจุดและเฉพาะช่วงเวลา ได้แก่ ปัญหาฝุ่นละอองจากโรงสีข้าว ในช่วงฤดูแล้ง ฝุ่นละอองจากถนนที่มีการขนส่งทรายจากแม่น้ำโขง ปัญหาควันจากการเผาในที่โล่ง อย่างไรก็ตามจำเป็นต้องเตรียมการเผื่อระวังสถานการณ์มลพิษทางอากาศไว้ ทั้งนี้ ด้วยการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเพิ่มขึ้นของจำนวนยานพาหนะในทุกๆ ปี สำหรับประเด็นสำคัญที่ต้องสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคมคือ การดำเนินการเพื่อลดภาวะโลกร้อน อาทิ เช่น การปลูกต้นไม้ การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การลดปริมาณขยะมูลฝอย เป็นต้น ในภาพรวมคุณภาพอากาศยังคงอยู่ในเกณฑ์ปกติ

ในส่วนมลพิษทางเสียง ยังอยู่ในระดับที่ปกติแต่จะมีปัญหาในบางจุด ส่วนใหญ่มลพิษทางเสียงเกิดจากยานพาหนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากรถบรรทุก รถยนต์ จักรยานยนต์ และสามล้อรับจ้างที่สัญจรไปมา และจะเกิดจากสถานบริการซ่อมรถยนต์ อยู่ซ่อมเคาะพ่นสีรถยนต์ และโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ไม้เครื่องเรือน ซึ่งมีผลกระทบที่ไม่รุนแรง

๔. การบริหารจัดการขยะมูลฝอย และแนวทางการบริหารจัดการ

๔.๑ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น (ขยะใหม่)

จังหวัดหนองคายมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕๐๑.๔๐ ตันต่อวัน หรือ ๐.๑๙ ล้านตันต่อปี ซึ่งเป็นปริมาณที่ได้จากการคาดการณ์ตามหลักวิชาการของกรมควบคุมมลพิษ โดยพิจารณาจากอัตราการก่อให้เกิดขยะมูลฝอยของประชากรในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ในเขตเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เท่ากับ ๑.๑๕, ๑.๐๒ และ ๐.๙๑ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ตามลำดับ (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, มกราคม ๒๕๖๒) สำหรับปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ขั้นตอนการกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จำนวน ๒๑ แห่ง มีประมาณ ๒๐๒.๑๔ ตันต่อวัน คิดเป็น ร้อยละ ๔๐.๓๑ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย, มีนาคม ๒๕๖๒)

๔.๒ ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม (ขยะเก่า)

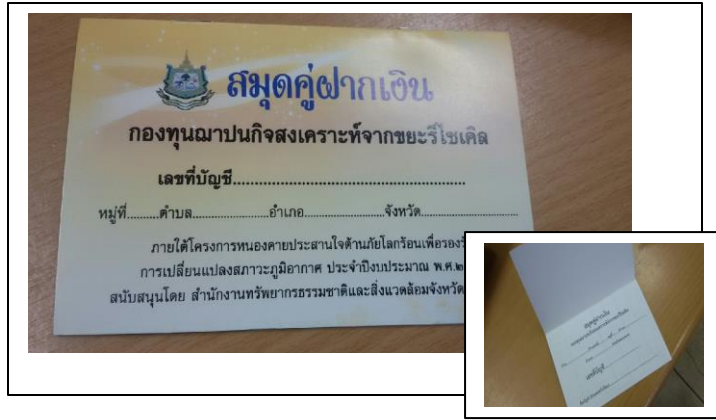
ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม คือ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกทิ้งกองไว้หรืออยู่ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีการกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การเทกอง (Open Dump) หรือพื้นที่ลึกลอบทิ้ง เป็นต้น สามารถคำนวณได้จากปริมาตรขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยคูณด้วยความหนาแน่นของขยะมูลฝอยเท่ากับ ๐.๓ ตันต่อลูกบาศก์เมตร (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๙) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ในภาพรวมจังหวัดมีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสมจำนวน ๙,๖๘๓ ตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จัดการได้ ๓,๓๘๓ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๙๓ ของปริมาณปีฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๐) คงเหลือที่ต้องจัดการในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จำนวน ๖,๓๐๐ ต้น คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๐๖ ของปริมาณปีฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๐) จำแนกเป็นขยะตกค้างสะสมเดิม ๓,๓๘๓ ต้น และเป็นขยะตกค้างสะสมที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมอีก จำนวน ๒,๙๑๗ ต้น (กรมควบคุมมลพิษ, มกราคม ๒๕๖๒) โดยขยะมูลฝอยจะตกค้างสะสมกระจายอยู่ตามสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน ๑๖ แห่ง สำหรับวิธีการจัดการ ได้แก่ การปรับปรุงบ่อขยะเป็นแบบเทกองควบคุม (Control Dump) การปิดกลบด้วยดิน การเผา เป็นต้น และมีเป้าหมายจัดการให้ได้ทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ด้วยการส่งเสริมภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วม

๔.๓ ปริมาณการลดขยะมูลฝอยที่ต้นทางจนถึง สถานีกำจัด

มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนหลายแห่งดำเนินกิจกรรมลดขยะมูลฝอยที่ต้นทาง อาทิเช่น การจัดทำถังขยะเปียก การจัดตั้งธนาคารรีไซเคิล ตลาดนัดรับซื้อขยะรีไซเคิล การหมักปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยน้ำหมัก การเลี้ยงสัตว์และการคัดแยกในครัวเรือนเพื่อขายเป็นขยะรีไซเคิลให้คนรับซื้อของเก่า เป็นต้น กิจกรรมที่ชุมชนให้ความสนใจอีกกิจกรรมหนึ่งคือการส่งเสริมการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้นทางในชุมชนด้วยการจัดตั้ง “กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์จากขยะรีไซเคิล” ซึ่งเป็นกิจกรรม ด้านสิ่งแวดล้อมอีกรูปแบบหนึ่งที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนชาวอีสานที่อยู่ด้วยกันแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การดำเนินงานเป็นไปตามความต้องการและเงื่อนไขข้อตกลงของคนในชุมชน ส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงาน ไม่มีผลต่อการดำเนินงานตามกิจกรรม โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐระดับ

ต่างๆ สนับสนุนการดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน คือ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชนและเป็นการออมเงินจากการจำหน่ายขยะรีไซเคิลเพื่อใช้เป็นเงินฌาปนกิจสงเคราะห์หรือเงินสวัสดิการช่วยเหลือกรณีสมาชิกในครัวเรือนเสียชีวิต จังหวัดหนองคายเริ่มดำเนินการใน ปี ๒๕๕๗ เพื่อสร้างพื้นที่ต้นแบบ ณ ตำบลสีกาย อำเภอเมืองหนองคาย ปัจจุบันได้ขยายผลจนเกิดชุมชนต้นแบบที่ได้จัดตั้งกองทุนฯ เพิ่มเติมในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนรวมสะสมแล้ว ๔๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๗ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด โดยมอบเงินสวัสดิการจากขยะรีไซเคิลแก่สมาชิกแล้ว ๔๑๔ ราย เป็นเงินกว่า ๖.๖ ล้านบาท ส่งเสริมการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ประมาณ ๒๕๐ ตัน/เดือน หรือประมาณ ๘ ตัน/วัน ในภาพรวมจังหวัดสามารถประหยัดงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยกว่า ๐.๒ ล้านบาทต่อเดือน หรือ ๒.๔ ล้านบาทต่อปี (สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, เมษายน ๒๕๖๒)



ภาพที่ ๒ การลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้นทางในชุมชนด้วยการจัดตั้ง “กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์จากขยะรีไซเคิล”

๔.๔ สถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน

ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเก็บรวบรวมได้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา มีประมาณ ๑๑ ตัน จำแนกเป็นภาชนะบรรจุสารเคมี มีปริมาณมากที่สุด ๕.๕ ตัน รองลงมาเป็นชนิดหลอดไฟฟ้าถ่านไฟฉายชนิดต่างๆ และขยะอันตรายชนิดอื่นๆ มีปริมาณ ๓.๖, ๑.๑ และ ๐.๕ ตัน ตามลำดับ (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย, สิงหาคม ๒๕๖๑) ในส่วนการบริหารจัดการมุ่งเน้นการบูรณาการการดำเนินงาน

จะขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ผ่านคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดหนองคาย ซึ่งปัจจุบันทุกหมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน” เป็นที่เรียบร้อย และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับผิดชอบเป็นหน่วยงานรวบรวม เก็บกัก (ชั่วคราว) และขนส่งมาส่งกำจัดในภาพรวมพร้อมกันในระดับจังหวัด โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย สนับสนุนการว่าจ้างภาคเอกชนในการกำจัดอย่างถูกต้องหลักวิชาการ และมีการส่งขยะอันตรายชุมชนทั้งหมดไปกำจัดในเดือนตุลาคม ๒๕๖๑

๔.๕ สถานการณ์มูลฝอยติดเชื้อ

ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อประมาณ ๒๑๙ ตันต่อปี หรือ ๐.๖ ตันต่อวันโดยจำแนกเป็น มูลฝอยติดเชื้อจากสถานพยาบาลของหน่วยงานราชการ ประมาณ ๐.๔๖ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๗๖ และเป็นมูลฝอยติดเชื้อจากสถานพยาบาลของภาคเอกชน (โรงพยาบาลคลินิก คลินิกรักษาสัตว์ ฯลฯ) ประมาณ ๐.๑๔ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และปัจจุบันมูลฝอยติดเชื้อจากสถานพยาบาลของหน่วยงานราชการมีจัดการโดยมีเอกชนมารับจ้างนำไปกำจัดทั้งหมด ในส่วนมูลฝอยติดเชื้อจากสถานพยาบาลของภาคเอกชน อยู่ระหว่างการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวางระบบจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๔.๖ การส่งเสริมภาคเอกชนลงทุนหรือดำเนินงาน จัดการขยะมูลฝอย

ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ระหว่างส่งเสริมภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการให้เอกชนกระทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยจัดทำโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแบบครบวงจร จังหวัดหนองคาย (โครงการโรงไฟฟ้าจากขยะชุมชน ขนาดกำลังผลิตติดตั้ง ๘.๐ เมกะวัตต์) ซึ่งมีบริษัท หนองคายน่าอยู่ จำกัด เป็นผู้ได้รับสิทธิให้ดำเนินโครงการฯ ณ บ้านป่าตอง หมู่ ๘ ตำบลโพธิ์สว่าง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒) เทศบาลตำบลโพธิ์พิสัย อยู่ระหว่างดำเนินโครงการกำจัดมูลฝอยแบบบูรณาการในระบบปิด (โพธิ์พิสัย-หนองคาย) อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย โดยวิธีการ: การแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงหรือพลังงาน มีเป้าหมายหลักเพื่อกำจัดมูลฝอยในพื้นที่อำเภอโพธิ์พิสัย อำเภอเฝ้าไร่ และอำเภอรัตนวาปี รองรับการจัดมูลฝอยระหว่าง ๑๐๐ - ๒๕๐ ตันต่อวัน ประกอบด้วยมูลฝอยใหม่หรือมูลฝอยที่เกิดขึ้นใหม่ในแต่ละวัน (ประมาณ ๑๐๐ ตันต่อวัน) และสามารถกำจัดมูลฝอยเก่าหรือมูลฝอยตกค้างสะสมที่บ่อกำจัดมูลฝอยที่ไม่ถูกหลักวิชาการในพื้นที่ด้วย ขณะนี้อยู่ระหว่างเสนอโครงการไปยังกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาตามระเบียบกฎหมายต่อไป

เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดหนองคาย

กรอบแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และการปรับโครงสร้างของประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ได้มุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติและบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วนเข้ามาในการบริหารจัดการและเป็นกลไกสำคัญในการเฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

จังหวัดหนองคาย โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย ได้มีการส่งเสริมและจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ขึ้น ซึ่งเป็นการดำเนินการเจตนารมณ์ของระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๖๒ (เป็นระเบียบที่ปรับปรุงจากระเบียบเดิมฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐) โดยให้เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สงวน พิทักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนี้เองของตนเองให้ยั่งยืน ปัจจุบัน (ณ กันยายน ๒๕๖๑) มีสมาชิกจำนวน ๔,๑๔๙ คน ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนในทุกอำเภอ และยังเปิดรับสมัครสมาชิกอย่างต่อเนื่อง แนวทางการดำเนินการของเครือข่าย ทสม. จังหวัดหนองคาย ได้แก่ การเข้าร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนดำเนินการปลูกป่า/เพิ่มพื้นที่สีเขียว การป้องกันและการเฝ้าระวังไฟป่า การลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน และการร่วมอนุรักษ์แหล่งน้ำคูคลอง

การจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพสมาชิกเครือข่าย ทสม. รายใหม่ ตามหลักสูตร “มาตรฐานอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” การเข้าร่วมประชุม/สัมมนา รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ผู้ที่จะสมัครเป็น ทสม. ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (๔) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำในจังหวัดนั้น (๕) มีความสมัครใจและมีจิตอาสาเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๖) เป็นบุคคลที่มีความเสียสละและอุทิศตัวในการทำงานเพื่อส่วนรวม (๗) เป็นบุคคลที่ตระหนักถึงการทำงานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ

ตารางแสดงสมาชิกเครือข่าย ทสม. จังหวัดหนองคาย แยกรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับจังหวัด	คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ระดับอำเภอ	จำนวนเครือข่าย ทสม. ทั้งอำเภอ
๑	อ.เมืองหนองคาย	๑	๙	๘๓๔
๒	อ.ท่าบ่อ	๑	๑๑	๗๔๑
๓	อ.โพนพิสัย	๑	๑๒	๙๓๐
๔	อ.ศรีเชียงใหม่	๑	๑๐	๑๓๖
๕	อ.สังคม	๑	๕	๓๗๓
๖	อ.สระใคร	๑	๘	๒๐๘
๗	อ.เฝ้าไร่	๑	๔	๒๙๒
๘	อ.รัตนวาปี	๑	๑๑	๑๖๒
๙	อ.โพธิ์ตาก	๒	๑๐	๔๔๖
รวม ๙ อำเภอ		๑๐	๘๐	๔,๑๔๙

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย, ๒๕๖๒.